

sz

Az Itas könyve

Magyar
városok, gyógy
és üdülőhelyek
nyaralásra al
kalmass községei

Békés vármegye

AZ UTAS KÖNYVE

MAGYAR UTAZÁSI KÉZIKÖNYV ÉS UTMUTATÓ

VÁROSOK, GYÓGYFÜRDŐK, ÜDÜLŐ- ÉS
NYARALÓHELYEK, EGÉSZSÉGÜGYI, SPORT-
ÉS TURISZTIKAI INTÉZMÉNYEK

RÉSZLETES ISMERTETŐJE

A KÖNYV ALAPÍTÓJA:

GRÓF SZÉCHÉNYI KÁROLY
AZ OMWE ORSZÁGOS ELNÖKE

TERVEZŐJE:

KAFFKA KÁROLY
ny. őrnagy, az OMWE ügyvezető igazgatója

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGA:

PRAZNOVSZKY IVÁN
ny. m. kir. rendkívüli követ, meghat. miniszter

Dr. TERSZTYÁNSZKY JENŐ
belügyminiszteri osztálytanácsos

Dr. BOGSCH ALADÁR
Máv. igazgatóhelyettes, kormányfőtanácsos

Dr. EGYED FERENC
ny. min. tan., a Magyar Városok Idegenforgalmi
Közp. vezetője

TÓTH LAJOS
a Balatoni Intézőbizottság titkára

Dr. ifj. GOSZTHONY MIHÁLY
ügyvéd

SZVIEZSÉNYI ZOLTÁN
ny. miniszteri tanácsos,
a Budapesti Központi Gyógy- és Üdülöhelyi
Bizottság ügyvezető igazgatója

HARSÁNYI ZSOLT
író, az OMWE alelnöke

ZILAHY DEZSŐ
Budapest Szlov. Idegenforgalmi Hivatalának
igazgatója

Dr. KUNSZT JÁNOS
a Rudas gyógyfürdő vezető-orsvosa

KUBÁNYI REZSŐ
statisztikai tanácsos

RUDNYÁNSZKY LÁSZLÓ
tanár, festőművész

1935

KIADJA: AZ ORSZÁGOS MAGYAR WEEKEND EGYESÜLET

UTÁNNYOMÁS TILOS (MINDEN JOG FENNTARTVA)

43.644

TÁJÉKOZTATÓ

„AZ UTAS KÖNYVE“ TELJES PÉLDÁNYA 740 OLDAL TERJEDELEMBEN 640 KÉPPSEL, 2 TÉRKÉPMELLÉKLETTEL TARTALMAZZA:

- a) Magyarország városainak, gyógy- és üdülõhelyeinek, nyaralásra alkalmas községeinek leírását, a jelen füzetben közölt hasonló adatokkal és beosztással.
- b) Országos címjegyzékekben összefoglalva: Ásvány- és gyógyvizeket, ásvány- és gyógyvízû fürdõket, vizgyógyintézeteket, üdülõhelyeket, szanatóriumokat, kórházakat, klinikákat, könyvtárakat, idegenforgalmi szerveket, összes sport és turisztikai alakulatokat.
- c) Autobuszjáratokat, bevásárlási forrásokat városok és helységekint.

NYERS VÁSZONKÖTÉSBEN ÁRA 9 PENGŐ 70 FILLÉR.

FÜZETEKRE OSZTVA AZ ALÁBBIK SZERINT KAPHATÓ:

	Pengő
1. Buda-Pilisi hegyvidék és a Nagy Magyar Alföld Duna-Tisza-közi része	2.—
2. Dunántul	2.50
3. Duna-Tiszától északra fekvő hegyvidék	1.50
4. A Nagy-Magyar-Alföld (Duna-Tisza köze nélkül)	1.—
5. Abauj-Torna vármegye	0.20
6. Bács-Bodrog vármegye és Baja thj. város	0.20
7. Baranya vármegye	0.40
8. Békés vármegye	0.20
9. Bihar vármegye	0.20
10. Borsod-Gömör és Kishont k. e. e. vármegyék	0.40
11. Csanád-Arad és Torontál k. e. e. vármegyék	0.20
12. Csongrád vm., Hódmezővásárhely és Szeged thj. városok	0.40
13. Fejér vármegye	0.40
14. Győr-Moson és Pozsony k. e. e. vármegyék	0.40
15. Hajdu vármegye	0.40
16. Heves vármegye	0.40
17. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	0.20
18. Komárom és Esztergom k. e. e. vármegyék	0.40
19. Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék	0.40
20. Pest-Pilis-Solt-Kiskun várm., Budapest szföv. és Kecskemét thj. városok	1.50
21. Somogy vármegye	0.40
22. Sopron vármegye	0.20
23. Szabolcs és Ung k. e. e. vármegyék	0.20
24. Szatmár-Ugocea és Bereg k. e. e. vármegyék	0.20
25. Tolna vármegye	0.20
26. Vas vármegye	0.40
27. Veszprém vármegye	0.40
28. Zala vármegye	0.50
29. Zemplén vármegye	0.20
30. Budapest székesfőváros	1.50
31. Győr szab. kir. thj. város	0.20
32. Székesfehérvár thj. város	0.20
33. Miskolc thj. város	0.20
34. Szeged szab. kir. thj. város	0.20

B É K É S V Á R M E G Y E

V Á R M E G Y E I S Z É K H E L Y : G Y U L A

V Á R O S O K :

	oldal
Békéscsaba m. város	662
Gyula m. város	661

S Z I K S Ó S T A V I F Ü R D Ő :

Gyopárosfürdő	667
-------------------------	-----

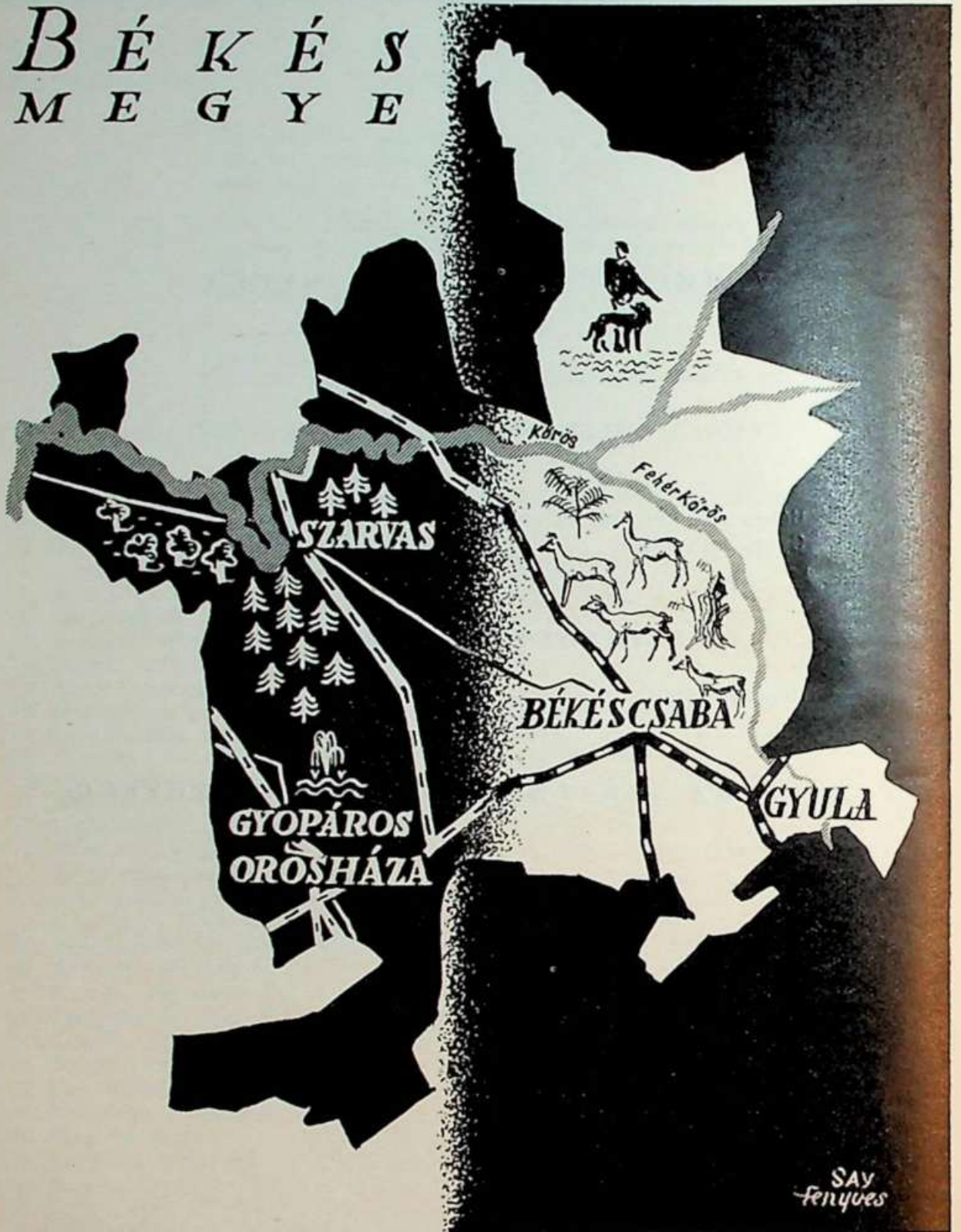
N Y A R A L A S R A A L K A L M A S (B E S Z E R V E Z E T T) K Ö Z S É G :

Szarvas	669
-------------------	-----

FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT:

AZ OMWE BÉKÉS VÁRMEGYEI OSZTÁLYINTÉZŐSÉGE, GYULA
ÜGYVEZETŐ: DR. UGRIN LÁSZLÓ VM. II. FŐJEGYZŐ.

B É K É S
M E G Y E

GYULA M. VÁROS

25.241 lakosu megyei város, Békés vármegye székhelye, Budapesttől 220 km. távolságra, Csonka-Magyarország délkeleti határszélén, mintegy 4 km.-re a trianoni határtól fekszik.

Gyula legrégebbi történetéről keveset tudunk. Csak a föld mélyéből olykor-olykor napvilágra kerülő régiségek vetnek rá némi világosságot. Ezekből tudjuk meg, hogy a Körösök ma már rég eltűnt ágai és mocsarai között emelkedő földhátakon évezredek óta folytonos az élet. A mai város valószínűleg az Árpád-kor végén keletkezett. Régi neve Julamonostura, vagyis Gyulamonostora volt. Hosszu ideig a város török uralom alatt állt. 1694-ben a keresztény sereg erős ostrom alá vette a várost és a várat s a kiéheztetett őrség kénytelen volt a várat feladni. Gyulát csaknem lakatlan Békés vármegyével együtt 1720-ban Harruckern János György kapta a királytól. Az újonnan települt várost csapás csapás után érte. 1738—1740 között horzalmos pestis dühöngött Gyulán. 1801-ben óriási tűzvész pusztított, majdnem az egész város leégett. A nagy tűz után teljesen újraépült a város.

A városban székelő hatóságok: Alispáni hivatal, főszolgabíróság, államépítészeti hivatal, kir. lörvényszék, járásbíróság, pénzügyigazgatóság, kir. adóhivatal, folyaméternökség, iparfelügyelőség, kir. tanfelügyelőség, m. kir. rendőrkapitányság.

Fontosabb közintézmények: m. kir. állami kórház, József-szabatórium, gyermekmenhely, áll. gyógypedagógiai intézet, róm. kath. reálgimnázium, polgári fiu- és polgári leányiskola, dispanzer, ipartestület, vidéki szék kapitánysága, nemzeti munkavédelmi hivatal.

A **Városi Múzeum** és a 9000 kötetes Városi Könyvtár a községi polgári fiúiskola földszintjén nyert elhelyezést. A múzeumot Mogyoróssy János uradalmi gazdatiszt alapította 1874-ben. Nagy lelkesedéssel gyűjtött régiségei alkották a múzeum alapját. A múzeumot 1920-ban a város vette át. Azóta a város multjára és néprajzára vonatkozó emlékek gyűjtését tűzte ki feladatául. Teljesen átszerveve 1930 november 30-án nyílt meg újból. A múzeum első terme a régészeti anyag kiállítására szolgál. különösen fegyvergyűjteménye, a város ipartörténetére vonatkozó emlékei, a város történetének emlékei híresek. Itt őrzik a város nagy fiának, Erkel Ferencnek, a nagy zeneszerzőnek emléktárgyait is. Van egy igen érdekes néprajzi gyűjteménye is.

KÖZLEKEDÉS

Vasuten: Budapestről személyvonattal 8 óra, gyorsvonattal 4 óra. **Autotaxik és bérkocsik** tarifája hatóságilag szabályozva. **Benzintöltő-állomások** a város forgalmasabb helyein.

LAKÁS ÉS ELIÁTÁS

Szállóca: Komló-szálloda. Penzió:zerü ellátás napi 5 P.

FÜRDŐK

Gőz- és kádfürdő 80 fillér, strandfürdő 50 fillér.

KÓRHÁZAK

1000 ágyas állami kórház, József-szabatórium 200-250 férőhellyel.

SPORT: Nyári sportpálya. Két sportegyesület.

SZÓRAKOZÓHELYEK: Nyári színház, mozi, tánchelyek.

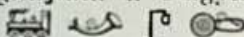
KIRÁNDULÓHELYEK: A város környéke a Körösök mentén nyári üdülésre alkalmas.

FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT: Polgármesteri hivatal.

BÉKÉSCSABA M. VÁROS

Utcarészlet

49.374 lakosu megyei város, a Nagymagyar Alföld keleti harmadában, közelebbről Békés vármegye délkeleti részén, vasuti fővonal mentén. Lakosai 62%-ban magyar és 38%-ban tót anyanyelvűek. Budapesttől való távolsága 200 km., Gyulától 16 km. Tengerszín feletti magassága 89 méter. Éghajlata a Nagymagyar Alföldével azonos; évi átlagos középhőmérséklete 11 fok C.

A város már a XIII. század elején fennállott, de a török hódoltság alatt teljesen elpusztult és 1718-ban a Felvidékről telepített ág. ev. tótajku jobbágyok alapították újra. Két évszázad alatt a mai délkeleti Magyarország legnépesebb és legforgalmasabb városává fejlődött. Nagyvárad és Arad elszakítása folytán forgalmi körébe tartoznak Békés vármegyén kívül déli Bihar vm. és Csanád, Arad és Torontál vármegyék északi községei is. A városban székelő **hatósági szervek:** polgármesteri hivatal, járásbiróság, m. kir. államrendőrség kapitánysága, m. kir. adóhivatal, 10. honv. gy. ezr. parancsnoksága, m. kir. mentelep oszt. parancsnokság, csendőrőrsparancsnokság és a m. kir. pénzügyi biztosi kerület. **Közintézmények:** MÁV állomás- és forgalmi főnökség és osztálymérnökség, az AEGV igazgatósága és műhelyfőnöksége, a Magyar Nemzeti Bank fiókintézete, a m. kir. postahivatal, m. kir. vegyikísérleti és mezőgazdasági állomás, m. kir. erdőmérnökség, OTI fiókintézet, m. kir. dohánybevaltó és m. kir. selyemgubóbevaltó hivatal, a városi villamosművek, a városi köz-kórházak és fürdők (két utóbbit lásd alább). **Iskolák:** ág. h. ev. „Rudolf” reálgimnázium, m. kir. áll. „Lorántffy Zsuzsanna” leányliceum, m. kir. áll. felsőmezőgazdasági iskola, közs. felsőkereskedelmi fiúiskola, közs. női keresk. szaktanfolyam, áll. polg. fiú és közs. polgári leányiskola, m. kir. mezőgazdasági szakiskola stb. stb. **Idegenforgalmi szervek és irodák:** a város II. ügyosztálya és a Békésmegyei Kereskedelmi Bank székházában működő MÁV menetjegyiroda. **Középületek:** városháza, városi múzeum, városi színház, mozgóképszínházak, közkórház, Békésmegyei Általános Takarékpénztár, Békésmegyei Kereskedelmi Bank, Magyar-Olasz Bank Rt. fiókintézetének épülete, továbbá a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület, a Békés csabai Ipartestület, a Békéscsabai Kisgazda Egylet s a Kereskedelmi Csarnok díszes székházai. **A városi múzeum** gazdag régiség-, pénz-, ereklye, néprajzi, természetrajzi, kép- és könyvgyűjteményekkel tartalmaz. Nagy előadótermében hangversenyeket, tudományos előadásokat és kiállításokat tartanak. A múzeum tavasztól-őszig vásár-

és ünnepnap van nyíltva. Megtekintése díjtalan. **Műemlékek:** Kossuth Lajos bronzszobra a róla elnevezett téren; Munkácsy Mihály emléktáblája annak a háznak falában, ahol tanulóéveit töltötte és a Gyóni Géza-emléktábla az ág. h. ev. gimnázium falában, melynek tanulója volt. A város által adományozott 1650 négyszögöl területen fekszik a „Hősök temetője” szép emlékművel s azonkívül a 728 hősi halott mindegyike külön sírkövel, továbbá a 101. ezred hősi emlékoszlopa, valamint a honvédlaktanya falában elhelyezett emléktáblák. **Templomok:** ág. h. ev. nagytemplom, róm. kath. gót stílusú templom, ref. templom, gör. kel. templom és zsinagóga. **Sétákertek:** Az Élővízesatorna több km. hosszú partmenti sétánya, a Széchenyi, Árpád, Petőfi és Munkácsy közligetek. **Nagyobb iparvállalatok:** Békéscsabai Sertéshizláló Rt. telepe, befogadóképessége 10 ezer darab sertés.— Réthy Béla vegyészeti laboratóriuma és gyógycukorka gyára. — Merkur szövöde, Excelsior harisnyagyár, Hubertus és Rokka kötött és szövöttárugyárak, Weisz István-fele torontáli szőnyegszövőgyár és a Kurz-fele magyar perzsa-szőnyegszövőgyár. Ezenkívül Bohn M. és Társai gőztégla és cserépárugyára, a Schneider-cég utódai baromfit és vadat exportáló telepe hűtőházzal és jéggyárral, Dorn József gép- és rostalemez gyára, Első Békéscsabai Gőzmalom, Rosenthal Márton Rt. ipartelepe és Kovács Mihály gőzmalma. A városnak nagyon fejlett háziipara van, különösen a házi szőttesek országos híreik.

KÖZLEKEDÉS

Vasuton a Budapest—Szolnok—lökösházai vonalon érhető el. Naponta 24 vonalpár közlekedik. Menetidő gyorsvonaton 3½ óra, személyvonaton 6 óra. Székhelye az Alföldi Első Gazdasági Vasutnak is (AEGV), mely Békés, Csanád és Csongrád vármegyéket szeli át. Vasutállomásai a MÁV és AEGV állomásai a város központjától 1.5 km-nyire vannak. **Autobusz:** A MAVART békéscsabai üzletvezetőségéhez tartoznak a következő járatok: Füzesgyarmat—Békéscsaba—Gyula, Békéscsaba—Berettyóújfalu, Óesöd—Békéscsaba—Gyula, Békéscsaba—Gyula—Elek, Kisujszállás—Püspökladány—Szeghalom. **Autóval** a Baja—Csongrád—erdőhegyi állami uton és a Berettyóújfalu—Békéscsaba—szegedi állami uton közelíthető meg. Ezeken kívül Dobozra és Csorváson keresztül Orosházára vezet jó autót. Négy **autógarázs-** és 8 **benzintöltő-állomás** van a városban. **Autótaxik** száma 11; főállomásuk a központban a Szt. István-tér 3. sz. ház előtt van. Ezenkívül minden vonatérkezéskor a MÁV állomás előtt vannak kirendelt autótaxik. **Bérkocsik** száma: 12, díjuk a városon belül bárhová 1.— P. Állomásuk a Ferenc József-tér 1. sz. ház előtt van. A MÁV állomáson minden személyvonat érkezésekor kirendelt bérkocsik állanak rendelkezésre.

Utcarészlet

Városi múzeum

LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Szállodák: 1. „Csaba”-szálló, Szt. István-tér 2. sz. alatt, a város tulajdonát képezi. Emeletes saroképület, központi melegvíz fűtéssel, vízvezetékkel, hideg-melegvíz szolgáltatással ellátva. Két fürdőszobája van. Egyágyas szobák száma: 15, napi ára 3 P. Kétágyas szobák száma: 4, napi ára 5 P. OMWE-tagoknak 25% kedvezmény. Két étterme 300 személy befogadására alkalmas. Ebédmenü: 1.50 P, reggeli: 60 fillér. Borra való 10%. Teljes napi penzió (lakás és háromszori étkezés) 6 P. Autógarázs. A poggyász-szállításról a szálloda gondoskodik. Telefonszám: 201.

2. **Kereskedelmi Csarnok szállodája** és vendéglője az Apponyi-utcában, melynek tulajdonosa a Kereskedelmi Csarnok, mint egyesület. Kétemeletes épület, központi fűtéssel, vízvezetékkel, fürdőszobával. Egyágyas szobák száma: 10, napi ára 3.50 P. Kétágyas szobák száma: 2, napi ára 4.50 P. Étterme 60 személy befogadására alkalmas; azonkívül vannak egyesületi és nyilvános játéktermei, társalgója, könyvtárszobája, zongora- és láncterme. Ebédmenü ára: 1.30 P. Teljes napi penzió háromszori étkezéssel: 5.50—7.50. Kereskedelmi utazóknak 20% kedvezmény. Két autó részére fedett férőhely. Telefonszám: 433 és 87.

3. „Nádor”-szálló. Emeletes, központi fűtéssel és vízvezetékkel ellátott szálloda az Andrassy-uton. Szobák száma: 32, árak: 3—5 P között. Kávéháza, étterme, ugyszintén fürdőszobája van. Napi penzió háromszori étkezéssel: átlag 6 P. A vendégeket saját autobuszán szállítja az állomásra és vissza.

Éttermek: A szállodák éttermein kívül modern berendezésű és elsőrendű étterem a vasúti vendéglő.

Fizető vendéglátás (szervezett): július—augusztus hónapokban 10—12 uri magánházban különbejáratu szobák teljes ellátással, vagy anélkül is kaphatók. Napi ár: 2—4 P között.

FÜRDŐK

Az „Árpád” gőz-, kádfürdő és vizgyógyintézet az Élővíz csatorna mentén fekszik. Rádiumos kolopi iszapfürdője, szénsavas és fenyőfürdői, valamint jódsós fürdője érdemes megemlíteni. A gőzfürdő impozáns előcsarnokkal, földszinten és emeleten elhelyezett 156 kabinnal, illetve szekrényel, két pihenőszobával, hőlég és nedves gőzhelyiségekkel, dörzsölővel, melegítőszekrényel ellátott le-törölővel, vendéglővel stb. van felszerelve. 12 kádfürdője izléses kivitelen külön

folyosóról nyúlik. A vizgyógyosztály iszaposztállyal, orvosi rendelővel, laboratóriummal, electrotherapiával van felszerelve. Árak: a gőzosztályon felnőtteknek d. e. 1.— P, d. u. 70 fillér. A kádosztályon 1.10 P és 1.— P. Az iszaposztályon iszap, göngyölés, gőzfürdőhasználattal 2.20 P. A vizgyógyosztályon félfürdő 1.10 P, összetett kezelés 2.— P, szénsavas 3.— P, jódsós és kénmájás fürdő stb. 2.80. A városi strandfürdő az Árpád-fürdővel összefüggő telken fekszik. 60 m. hosszú, 25 m. széles vashetemedence, melybe egy 50×25 m. versenypálya van beépítve, 1.65 m. ugróállvánnyal, 146 kabinnal, homokréteggel, tornaszerekkel. 380 db vetkőzőszekrény, vendéglőhelyiségek stb. Árak: egész napra felnőtteknek 40 fill., kabinjegy 4 személyre 20 fill.

KÓRHÁZAK

A városi közkórház a Réthy-utca 3. sz. alatti telepen fekszik. Már 1905 óta működik. Van sebészeti, szülészeti, belgyógyászati és fertőző osztálya, valamint kórbonctani laboratóriuma, Röntgen, diathermia és quarz felszerelése. Befogadóképessége: 250 ágy. Ápolási díj: a II. osztályon napi 6.— P, a III. osztályon 3.96 P. Igazgató-főorvos: Dr. Remenár Elek sebész.

GYÓGYSZERTÁRAK

A városban 8 gyógyszertár van és pedig: Réthy Béla (Szt. István-tér), Abonyi László (Andrássy-ut), dr. Südy Ernő (Andrássy-ut), Radó Miklós (Ferenc József-tér), Badić Elek (Baross-utca), Lőrinczy László (Baross-utca), Dolesch József (gr. Tisza István-utca) és özv. Mispál Frigyesné (Orosházi-ut) gyógyszertára.

SPORT

Sporttelepek: Csabai Atlétikai Klub és „Törekvés” Sport Egyesület fedett tribünnel bíró sportpályái. A Békéscsabai Tenisz- és Koresolya Egyletnek 10 teniszpályája.

Sportklubok: Csabai Vivó Klub, Békéscsabai Céllövő Egyesület, Alföldi Lovas Egylet, Körösvidéki Motor Sport Klub.

A város 25×60 méteres uszómedencéjében uszó- és vízipólómérkőzéseket szoktak rendezni. A MOVE sportegyletnek vitorlázó repülőgépe van.

SZÓRAKOZÓHELYEK

A Városi Vigadó, továbbá a Kösgazdák Egyletének, az Ipartestületnek és a Kereske-

delmi Csarnoknak hatalmas tánc-, olvasó-, hangverseny- és játéktermei. A „Csaba” és az „Új Apolló” mozgó egyenként 600 személy befogadására képes. A városi kőszínház több, mint 700 személy befogadására alkalmas. Előadások csak a téli hónapokban vannak. A város főútvonalán van még három nagy kávéház és 3 nagy cukrászda.

KIRÁNDULÓHELYEK, TERMÉSZETI SZÉPSÉGEK

A Kettős Körös találkozásában fekvő u. n. Szana-zug (fürdés, evezés), továbbá Gyopárosfürdő és a gyulai vár a város központjából autobuszon 20—60 pernyi időn belül elérhetők. Virágágyakkal és többszörösen szegélyezett fasorokkal díszített utcái Békéscsabát a Tiszántul legdusabb vegetációval bíró városai közé emelik s az u. n. Előviz-esatorna mentén a belvárosban szomorufüzek és ezüstlevelű nyárfák között vezető több km. hosszú partmenti sétánya, szép közligetei (Széchenyi-, Kossuth-Petőfi-, Árpád-, Munkácsy-ligetek) és sétaterei, fürdői nemkülönben teniszpályái és sporttelepei nyári (május—szeptember közti) üdülésre elsősorban alkalmassá teszik.

Főtér

Foro : Knöpfmacher

FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

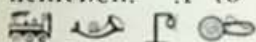
az OMWE képviselője: a város II-ik ügyosztálya.

GYOPÁROSFÜRDŐ

Strand
Foto: Lampel
M., Orosháza

Orosháza nagyközséghez tartozó sziksós fürdő, a község központjától 3 km. távolságra. Budapesttől való távolsága 200, Szegedtől 70, Békéscsabától 50 km. Tengerszín feletti magassága 90 m. Lankás fekvésénél fogva és hatalmas parkjai következtében az Alföld oázisa. A tó maga 16 kat. hold kiterjedésű, melyet mindkét partján gyönyörűen gondozott park övez. A régi park óriási fáival, az új park pedig szépen fejlődő fenyvesével a legkellemesebb üdülést nyújtja és az Alföldön páratlan a maga nemében. A tó mindkét oldalán és közvetlen a parton több mint 7 km. sétaut.

KÖZLEKEDÉS

Vasuton Budapestről közvetlenül a Kiskunfélegyháza—Csongrád—Szentés—orosházi vonalon 6½ óra alatt érhető el. Orosházán keresztül a MÁV vonalán, vagy pedig az orosházi MÁV állomástól és a község központjától 20 percenkint induló motorossal 8—10 perc alatt közelíthető meg. Orosháza vasúti gócpont, ahová öt felől futnak be a MÁV vonalai. **Utazási kedvezményben** részesül mindenki, aki az előidényben június 15-ig, vagy az utóidényben augusztus 20-tól 14 napot tölt egyfolytában Gyopároson. **Autón** az ország bármely részéből a legkönnyebben megközelíthető, mert a fürdőtelepre elsőrendűen karbantartott műut vezet és közvetlenül az Orosháza—szentesi műut mellett fekszik. Autósoknak Orosházán **service-állomások** állnak rendelkezésre.

LAKÁS ÉS ÉLLÁTÁS

Szállodák: A régi park közepén a község tulajdonát képező emeletes és földszintes szállókban 60 szoba, a Pannonia-, Vasúti-, Széchenyi-, Németh-féle szállókban, valamint a magánvillákban további 150 szoba áll a vendégek rendelkezésére. Az összes szálloda-vendéglőkben a legjutányosabb penzió-rendszer van bevezetve, különösen hosszabb tartózkodás esetén. **Egész villák** kaphatók bérbe családok részére. Szobák már 1 P-től; teljes ellátás kitűnő magyar- vagy diétás konyhán napi 3—5-szörj étkezéssel 3—5 P. Elő- és utóidényben, valamint hosszabb tartózkodás esetén lényeges árkedvezmény.

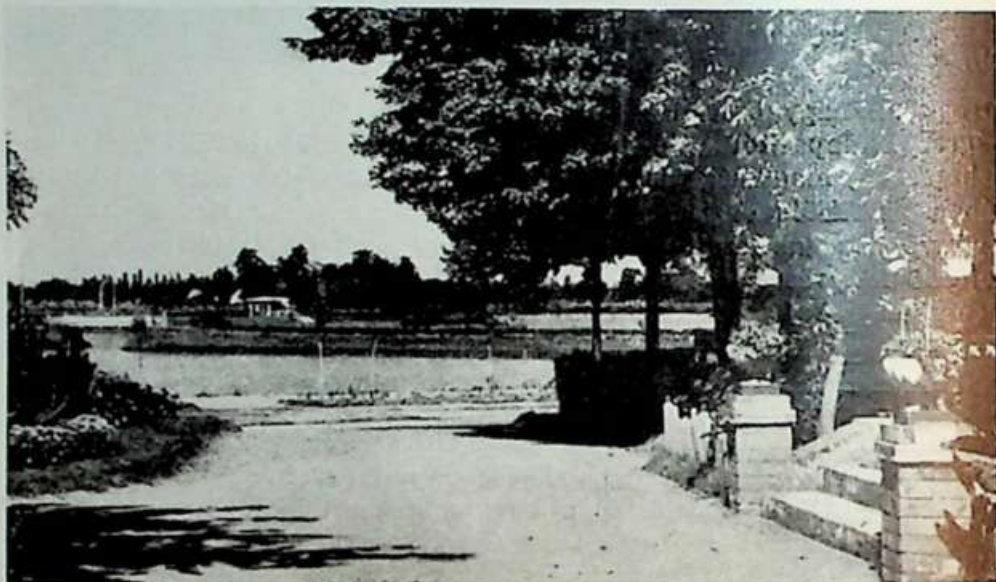
GYÓGYTÉNYEZŐK

A víz nagymennyiségű sziksót, magnéziumot, chlort, kalciumot, karbonátot, kötött és szabad szén-savat, iszapja pedig vasat tartalmaz. Jóhatású reumás izom, ideg.

izületi megbetegedések, skrophulosis, esonthártyagyulladás, angolkór, a női nemi szervek idült gyulladásainak kezelésében. Hideg és meleg sziksós fürdő, iszapgyógyítás, gyógymasszázs. A fürdőidény május 15-től szeptember végéig tart. 40 kádas melegfürdő és 2500 négyzetméteres homokos part-fürdő, nap- és légfürdő. Kádfürdő 60—80 fillér, szabad-fürdő 30 fillér. Külön kedvezményes bérletrendszer. A fürdővendégek rendelkezésére állandóan fürdőorvos áll. Gyógyszertár a teleptől 10 percrenyire. Fertőző betegek a fürdőtelepen nem tartózkodhatnak.

SZÓRAKOZÁSI ÉS SPORTLEHETŐSÉGEK

A strandon tornaszerek, ugródeszka, korlátlan uszási lehetőség. Evezős és motoresónakok nagyon olcsón bérelhetők. Teniszpályák. Az Orosházai Uszó Egylet versenypályája, ahol egész nyáron országos viszonylatban is elsőrangú uszóversenyek és vízipólmérkőzések zajlanak le. A vendéglőkben kitűnő cigányzene és minden este tánc. Orosházán 2 mozi. A nyár folyamán a fürdőigazgatóság ünnepélyekkel és nívós kabaré és hangversenyekkel teszi változatossá a fürdőzők ott tartózkodását. Anna-hál: augusztus 20-án lampiónos csónakkörző és fényes tűzijáték.

Strand
Foto: Lampel,
Orosháza

FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: Orosháza község előjárósága és a fürdőigazgatóság.

SZARVAS

Árpád szálló
(Foto:
Knöpfmacher)

25.561 lakosu nagyközség, a Körös-folyó 30 km.-es holt ága mellett Békés vármegye északnyugati részén, Budapesttől 160, Gyulától 65 km-re. Lakosai $\frac{3}{4}$ részben magyar, $\frac{1}{4}$ részben tót anyanyelvűek. Tengerszín feletti magassága 80 m. Vízellátása artézi-kutakból történik. Villanyvilágítás. Nyílegyenes, tiszta, barátságos, locsolt utcák; vendégszerető lakosság.   Róm. kat., rel., ág. h. ev. és izraelita templom.

KÖZLEKEDÉS

Vasuton Budapestről Szolnok—Mezőtúron át 3 óra alatt jó összeköttetéssel közelíthető meg. **Autobuszbjratok** Ócsöd—Szarvas—Békéscsaba és Kunszentmárton—Szarvas p. u. között. Ezenkívül társas- és személyautók állanak a közönség rendelkezésére.

LAKÁS ÉS ELLÁTÁS

Szállodák: Árpád-szálló és vendéglő, 16 elsőrendű vendégszobával. Szobák napi ára 2.50 P, havi 25—30 P. Napi penzió 3—5 P.

Központi szálloda és vendéglő, 6 elsőrendű vendégszobával. Szobák napi ára 1.80 P, napi penzió 4.50 P.

Vadászkürt szálloda és vendéglő, 4 elsőrendű vendégszobával. Szobák napi ára 1.60 P, napi penzió 4—5 P.

Vendéglők a fentiekén kívül: Kossuth-vendéglő, Bárány-vendéglő, Szarvas-vendéglő, Glózik György, Medvegy Mihály és Garai Pál vendéglői. A vendéglők át-

lagárai: ebéd 0.80—1.20 P, vacsora 0.60—0.80 P, egész napi ellátás 2.— P.

Vannak ezenkívül a községben kftözések, hol elsőrendű polgári ételmezés havi 50—60 P-ért kapható.

Fizető vendéglátás (szervezett). A „Szarvas-Nyarálóhely Propaganda Bizottság” által nyilvántartott magánhelyeken butorozott szobák havi 20 P-től kezdve korlátlan számban kaphatók, konyahasználattal is.

FÜRDÖZÉS

Az Artézi-gőzfürdő a község középpontjában, az Árpád-szálló mellett van, 36 C fokos melegvízzel, egybeépített homokstrandfürdővel és parkkal, nagyon mérsékelt használati díjjal.

Az állóvízü Körös mindkét partján szépen megépített, kényelmes, napfürdőre is berendezett homokstrandok vannak. Fürdés, uszás, esónakázás ebben az időnkint felfrissített állóvízben a legkellemesebb. Különféle esónakok, regatták, szandolinok és motoros esónakok állnak rendelkezésre.

Köröspart

Az élő Körös vize a községtől 7 km.-re van. Vasuton, gyalog, bérautóval vagy esónakon közelíthető meg. Stranddal, árnyas és szép láj-részletekkel.

EGÉSZSÉGÜGY

Orvosok, szak-, műtőorvos, röntgen stb., valamint gyógyszerárak helyben.

SZÓRAKOZÁSI ÉS SPORTLEHETŐSÉGEK

Szép nyári színház van a községben, melyben a nyári idényben jönevű társulatok tartanak előadásokat. Két mozi, melyek közül egyik tómozi a Körösön. Cigányzene, 40 tagból álló szimfonikus zenekar, mely időnként hangversenyeket rendez. A Körösön az összes vízisportok

üzhetők. Hatalmas sporttelep, tribünnel, közvetlen az Erzsébet-liget mellett, ahol a futball, tennisz, birkózás, vívás, asztali-tennisz stb. kedvelői megtalálják a sportolás lehetőségét.

KIRÁNDULÓHELYEK

Közvetlen a község mellett van a 40 holdnyi terjedelmű, fenyvesekkel, lombfákkal, cserjékkel, szép láj-részletekkel, játszóterekkel, vendéglővel, cukrászdákkal kiépített, villanyvilágítással ellátott Erzsébet-liget, mely az egész Alföldön a legszebb és legnagyobb liget. A községhez közel van még két hatalmas park, a 80—80 holdas Annaliget és Pepikert, mindkettő magántulajdon, engedély mellett azonban megtekinthetők.

FELVILÁGOSÍTÁST NYUJT

az OMWE képviselője: a „Szarvas-Nyarálóhely Propaganda Bizottság”.